

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
05 Број: 337-6786/2023-1
28. јул 2023. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 28.07.2023

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	337-1457/23		

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

БЕОГРАД

Влада, ради разматрања, доставља Народној скупштини Извештај о преговорима о приступању Републике Србије Европској унији током председавања Краљевине Шведске (јануар – јун 2023. године).

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић

4100923.006/41

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**ИЗВЕШТАЈ О ПРЕГОВОРИМА О ПРИСТУПАЊУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ
ТОКОМ ПРЕДСЕДАВАЊА КРАЉЕВИНЕ ШВЕДСКЕ
(ЈАНУАР – ЈУН 2023. ГОДИНЕ)**

Садржај

I Увод.....	1
II Процес аналитичког прегледа усклађености законодавства.....	2
III Пресек стања у кластерима.....	2
Кластер 1 Основе (отворен)	2
Кластер 2 Унутрашње тржиште.....	8
Кластер 3 Конкурентност и инклузивни раст.....	20
Кластер 5 Ресурси, пољопривреда, кохезија.....	30
Кластер 6 Спољни односи	35
Поглавља изван кластера.....	37
IV Остварена сарадња, начела јавности и укључивања.....	38

I Увод

Народна скупштина Републике Србије прати приступне преговоре и напредак у процесу европских интеграција у складу са надлежностима прописаним Пословником Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст) и Резолуцијом Народне скупштине о улози Народне скупштине и начелима у преговорима о приступању Републике Србије Европској унији („Службени гласник РС”, број 112/13).

До краја јуна 2023. године одржано је 13 састанака Међувладине конференције о приступању Републике Србије Европској унији. Први састанак одржан је 21. јануара 2014. године у Бриселу, чиме су формално започети преговори о приступању Републике Србије Европској унији. Други састанак одржан је 14. децембра 2015. године и том приликом су отворена два поглавља: 32 Финансијски надзор и 35 Остала питања. Трећи састанак је одржан 18. јула 2016. године и тада су отворена два поглавља: 23 Правосуђе и основна права и 24 Правда, слобода и безбедност. Четврти састанак одржан је 13. децембра 2016. године, када су отворена два поглавља: 5 Јавне набавке и 25 Наука и истраживање, које је истовремено и привремено затворено. Пети састанак је одржан 27. фебруара 2017. године и тада су отворена два поглавља: 20 Предузетништво и индустријска политика и 26 Култура и образовање, које је истовремено и привремено затворено. Шести састанак је одржан 20. јуна 2017. године и том приликом су отворена два поглавља: 7 Право интелектуалне својине и 29 Царинска унија. Седми састанак је одржан 11. децембра 2017. године, када су отворена поглавља 6 Право привредних друштава и 30 Економски односи са иностранством. На осмом састанку Међувладине конференције, одржаном 25. јуна 2018. године у Луксембургу, отворена су поглавља 13 Рибарство и 33 Финансијске и буџетске одредбе. Девети састанак Међувладине конференције одржан је 10. децембра 2018. године, када су отворена поглавља 17 Економска и монетарна политика и 18 Статистика. На десетом састанку Међувладине конференције, одржаном 27. јуна 2019. године, отворено је Поглавље 9 Финансијске услуге. Једанаести састанак Међувладине конференције одржан је 10. децембра 2019. године, када је отворено Поглавље 4 Слободно кретање капитала. Дванаести састанак Међувладине конференције одржан је 22. јуна 2021. године у Луксембургу, којим је уједно и формализована примена нове методологије у приступним преговорима и на коме је констатовано да је Република Србија отворила Кластер 1 Основе. Тринаести састанак Међувладине конференције одржан је у Бриселу 14. децембра 2021. године, када су отворени преговори у Кластеру 4 Зелена агенда и одржива повезаност, који сачињавају поглавља 14 Транспорт, 15 Енергетика, 21 Трансевропске мреже и 27 Животна средина и климатске промене. Тако је у досадашњем току приступних преговора Република Србија отворила два кластера и укупно 22 преговарачка поглавља, а два поглавља привремено затворила.

Током извештајног периода интензивно се радило на припремама преговарачких докумената и мерилима за отварање и затварање преговарачких поглавља.

II Процес аналитичког прегледа усклађености законодавства

Почетна фаза преговора – аналитички преглед и оцена усклађености прописа Републике Србије са правним тековинама Европске уније и њихове имплементације (у даљем тексту: скрининг), почела је у септембру 2013. године, обухватила је 34 од 35 поглавља и трајала је до 24. марта 2015. године. Према оценама Европске комисије, администрација Републике Србије је показала добру припремљеност за ову фазу преговора о приступању Европској унији. Од 2014. године до завршетка чешког председавања Европском унијом усвојено је 32 извештаја о скринингу, у периоду извештавања није усвојен ниједан извештај о скринингу. Од укупно 32 усвојена извештаја, 21 је усвојен са препоруком да се преговори у поглављима отворе без мерила, док су за 11 поглавља постављена мерила за отварање.

Ни у овом периоду извештавања Одбор за проширење Савета Европске уније (*COELA*) није усвојио Извештај о скринингу за Поглавље 31 Спољна, безбедносна и одбрамбена политика. Тиме процес скрининга, као прва фаза преговора о чланству, још није у потпуности окончан.

III Пресек стања у кластерима

Кластер 1 Основе (отворен)

Кластер 1 Основе чине поглавља: 5 Јавне набавке, 18 Статистика, 23 Правосуђе и основна права, 24 Правда, слобода, безбедност и 32 Финансијски надзор.

Сва поглавља у оквиру овог кластера су отворена и на дванаестом састанку Међувладине конференције, одржаном 22. јуна 2021. године у Луксембургу, констатовано је да је Република Србија отворила Кластер 1 Основе.

ОТВОРЕНА ПОГЛАВЉА
ПГ 5 Јавне набавке
ПГ 18 Статистика
ПГ 23 Правосуђе и основна права
ПГ 24 Правда, слобода, безбедност
ПГ 32 Финансијски надзор

Поглавље 5 Јавне набавке (отворено)

Поглавље је отворено током четвртог састанка Међувладине конференције, 13. децембра 2016. године. За привремено затварање преговора у Поглављу 5 неопходно је испунити следећа мерила:

- Република Србија треба да усклади национални правни оквир са правним тековинама Европске уније у области јавних набавки, укључујући концесије и међународне уговоре којима се изузимају одређени послови из правила о јавним набавкама.
- Република Србија треба да успостави административне и институционалне капацитете на свим нивоима власти и предузме одговарајуће мере како би осигурала примену усвојених прописа у овој области до момента ступања у чланство у Европској унији, што укључује:
  - а) Спровођење Стратегије развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2014 – 2018, како би унапредила своје административне капацитете, нарочито оснаживањем Управе за јавне набавке и обезбеђивањем одговарајуће обуке запослених на свим нивоима;
  - б) Припрему практичних алатки за имплементацију и праћење (укључујући административна правила, приручнике и стандардну уговорну документацију);
  - в) Јачање контролних механизма, укључујући праћење и већу транспарентност фазе извршења уговора о јавним набавкама и систематску процену ризика са приоритетном контролом у осетљивим секторима и процедурама;
  - г) Ефикасно функционисање система правних лекова;
  - д) Мере које се односе на спречавање и борбу против корупције и сукоба интереса у области јавних набавки на централном и локалном нивоу.
- Република Србија треба да представи евиденцију о фер и транспарентном систему јавних набавки, који пружа најбољу вредност за новац, обезбеђује конкуренцију и јаке заштитне мере против корупције.

Европска комисија је изразила забринутост због утицаја Закона о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију (*специјални закон*) на примену Закона о јавним набавкама. С тим у вези, Европска комисија је обавестила да док

је специјални закон на снази, не могу се остварити мерила за затварање поглавља која се односе на пуну усаглашеност и евиденцију. У даљим консултацијама, договорено је да ће се поменути закон ставити ван снаге, као и да спорна решења неће бити преузета планираним изменама Закона о планирању и изградњи. Дана 4. маја 2023. године, Влада је усвојила Предлог закона о престанку важења Закона о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију и Предлог закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи и 8. маја 2023. године упутила их Народној скупштини.

Влада је 29. јуна 2023. године усвојила Акциони план за 2023. годину за спровођење Програма развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2019-2023. године.

Започет је консултативни процес о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама, након чега ће уследити и јавна расправа о поменутом Нацрту. Нацрт закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама је упућен Европској комисији ради прибављања коментара.

Поглавље 18 Статистика (отворено)

Преговори у овом поглављу отворени су на деветом састанку Међувладине конференције дана 10. децембра 2018. године. Наведена су два мерила за затварање поглавља:

- Република Србија треба да достави кључне податке из националних рачуна у складу са Европским системом националних и регионалних рачуна (ESA) 2010 и другим релевантним захтевима, заједно са потребним детаљним описом примењене методологије. Евростат ће верификовати податке и приказану методологију и потврдити адекватну усклађеност са правилима ЕУ.
- Република Србија треба да представи Европској комисији план за трансмисију преосталих табела из Трансмисионог програма ESA 2010 и за решавање методолошких питања која још увек нису имплементирана.

У складу са устаљеном процедуром консултација, Нацрт закона о званичној статистици је позитивно оцењен од стране Европске комисије фебруара 2022. године. Нацрт закона је званично упућен у процедуру прикупљања мишљења 27. децембра 2022. године. У току је усаглашавање ставова изнетих у мишљењима институција. Европска комисија ће бити информисана о усвојеним законским решењима.

Испуњавање мерила је у току, одвија се редовна размена података Републичког завода за статистику са Еуростатом.

Поглавља 23 Правосуђе и основна права и 24 Правда, слобода и безбедност (отворена)

Ова два поглавља су отворена на трећем састанку Међувладине конференције, који је одржан 18. јула 2016. године. У Заједничкој позицији Европске уније за Поглавље 23 наведено је 50 прелазних мерила, а за Поглавље 24 наведено је 41 прелазно мерило, на основу којих ће се процењивати напредак Републике Србије у примени мера неопходних за даљи напредак у приступним преговорима и одређивање завршних мерила у овим поглављима.

Како би испунила прелазна мерила, Република Србија је приступила изменама раније усвојених акционих планова за ова поглавља. Дана 10. јула 2020. године Влада је усвојила Ревидирани акциони план за Поглавље 23 Правосуђе и основна права, као измењен и допуњен документ у односу на претходни Акциони план, који је усвојен 27. априла 2016. године. На седници Владе одржаној 23. јула 2020. године усвојен је Акциони план за Поглавље 24 Правда, слобода и безбедност, као измењен и допуњен документ у односу на претходни Акциони план, који је усвојен 27. априла 2016. године.

На седници одржаној 9. фебруара 2022. године, Народна скупштина Републике Србије прогласила је Акт о промени Устава Републике Србије и Уставни закон за спровођење Акта о промени Устава Републике Србије, чиме је процес измене Устава Републике Србије окончан. Чланом 2. Уставног закона за спровођење Акта о промени Устава прописано је да ће Закон о судијама, Закон о уређењу судова, Закон о јавном тужилаштву, Закон о Високом савету судства и Закон о Државном већу тужилаца бити усклађени са усвојеним амандманима у року од годину дана и основане су радне групе за израду поменутих закона. На пленарној седници Венецијанске комисије, одржаној 21. октобра 2022. године, Венецијанска комисија је дала позитивно мишљење у вези са Законом о уређењу судова, Законом о Високом савету судства и Законом о судијама. Пленарна седница Венецијанске комисије на којој су дата позитивна мишљења у вези са Законом о јавном тужилаштву и Законом о Високом савету тужилаштва, као и *follow up* мишљења на Закон о уређењу судова, Закон о Високом савету судства и Закон о судијама одржана је 16. децембра 2022. године. Јавне расправе о нацртима поменутих закона спроведене су у периоду од 12. децембра 2022. године до 15. јануара 2023. године. Влада је на седници одржаној 17. јануара 2023. године усвојила предлоге пет правосудних закона и упутила их Народној скупштини. Дана 9. фебруара 2023. године Народна скупштина је усвојила Закон о судијама, Закон о уређењу судова, Закон о Високом савету судства, Закон о јавном тужилаштву и Закон о Високом савету тужилаштва. Венецијанска комисија је у свом

мишљењу од 14. марта 2023. године, констатовала да усвајање ових пет закона представља значајан напредак у процесу усклађивања српског правосуђа са европским стандардима.

У складу са Медијском стратегијом и пратећим Акционим планом, у току је израда новог Закона о електронским медијима и Закона о јавном информисању и медијима. Радне групе припремиле су нацрте ових докумената и ускоро се очекује процес јавне расправе и добијања мишљења од Европске комисије.

Радна група за израду нове Стратегије за борбу против корупције, која је формирана крајем јула 2022. године, наставила је са израдом документа и очекује се да ће Стратегија бити усвојена у септембру 2023. године.

Јавна расправа о Предлогу стратегије заштите података о личности за период од 2023. до 2030. године, одржана је у периоду од 15. марта до 7. априла 2023. године.

Поглавље 32 Финансијски надзор (отворено)

Преговори у овом поглављу отворени су на другом састанку Међувладине конференције дана 14. децембра 2015. године. Наведена су четири мерила за затварање поглавља:

- Република Србија треба да измени правни оквир како би обезбедила кохерентност законодавства у области ИФКЈ. Србија треба да спроводи законодавство у области ИФКЈ, као и основне политике, и обезбеди довољне административне капацитете на централном и локалном нивоу, у фондовима за социјално осигурање и у јавним предузећима. Србија треба да осигура да функција централизоване буџетске инспекције буде усклађена са захтевима ИФКЈ.
- Државна ревизорска институција треба да функционише у складу са стандардима Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI), укључујући финансијску, функционалну и институционалну независност, спровођење финансијске ревизије и ревизије сврсисходности и обезбеђујући довољне административне капацитете.
- Република Србија треба да обезбеди делотворну и ефикасну координацију активности на сузбијању неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније и сарадњу са Комисијом како би гарантовала извршавање будућих обавеза које проистичу из члана 325, став 3 Уговора о функционисању Европске уније и примену одредби Уредбе (ЕУ, ЕВРОАТОМ) број 883/2013 о истрагама које спроводи Европска канцеларија

за борбу против превара (OLAF) и Уредбе (ЕЗ) број 2185/96 о проверама и инспекцијама на терену које спроводи Комисија, а посебно обавезе пружања помоћи инспекторима Комисије. Република Србија у националном законодавству треба да обезбеди постојање обавезе чувања доказа. Република Србија треба да обезбеди свеобухватни правни основ и довољан оперативни капацитет за своју националну јединицу за координацију активности на сузбијању неправилности и превара. Република Србија треба да покаже „резултате примене“ (track record), у сарадњи са Комисијом у вези са пријављеним неправилностима и истрагама које се односе на фондове Европске уније.

- Република Србија треба да ратификује и спроводи међународну Женевску конвенцију о сузбијању фалсификовања валута из 1929. године, усклади своје законодавство са правним тековинама Европске уније о провери аутентичности кованица евра и поступању са кованицама евра које нису подобне за оптицај и о провери аутентичности новчаница евра. Република Србија треба да обезбеди довољне административне капацитете у центру за техничку анализу.

У погледу услова за затварање поглавља који се односи на приступање Републике Србије међународној Женевској конвенцији за сузбијање фалсификовања валута из 1929. године, овај услов је испуњен. Република Србија је депоновала сукцесорску изјаву код депозитара 18. марта 2016. године, а Конвенција је објављена у Службеном гласнику РС, који се односи на међународне уговоре, 12. априла 2016. године.

Народна банка Србије је донела Одлуку о поступању са новцем за који постоји сумња да је фалсификован („Службени гласник РС”, бр. 111 од 11. децембра 2017), којом је извршено усклађивање домаћег законодавства са прописима Европске уније о провери аутентичности кованица евра и поступању са кованицама евра које нису подобне за оптицај и о провери аутентичности новчаница евра. Доношењем ове Одлуке испуњен је део услова из мерила за затварање поглавља. Такође, у Закључцима са треће мониторинг мисије, у вези са испуњењем услова из мерила, Европска комисија је констатовала да су тренутно обезбеђени адекватни административни капацитети у центру за техничку анализу. Додатно, Народна банка Србије отпочела је са пословима утврђивања аутентичности кованог новца евра, а након што су кроз адекватну подршку *TAIEX* програма ојачани административни капацитети Народне банке Србије за обављање истих, чиме је *Споразум о административној сарадњи са Европском комисијом*, који је Народна банка Србије потписала 18. априла 2019. године, почео да се спроводи.

Регулаторно методолошки оквир у погледу ИФКЈ је успостављен и редовно се обогађује и усаглашава са изменама релевантних међународних принципа и стандарда.

Приоритетне институције централног и локалног нивоа, као и фондови социјалног осигурања и јавна предузећа га спроводе у највећем делу што се редовно прати и дају препоруке за додатна унапређења. У погледу даљег јачања имплементације спроводи се Програм реформе управљања јавним финансијама (ПРУЈФ) за период 2021 – 2025 са Акционим планом за исти период, у којима је целокупни подсистем интерне финансијске контроле у јавном сектору постао један од посебних циљева. Јачање примене концепта управљачке одговорности је посебно акцентовано Стратегијом реформе јавне управе за период 2021-2025 у оквиру посебног циља Одговорност и транспарентност. Спроводи се и Стратешки план за борбу против превара и управљање неправилностима у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији за период 2021 – 2023. године, са Акционим планом. Такође, у складу са одредбама Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број: 30/18), успостављен је систем средњорочног планирања на националном нивоу, а започео је и процес усвајања средњорочних планова од стране јединица локалне самоуправе.

Сprovedена је централизација буџетске инспекције у Републици Србији у складу са Законом о буџетској инспекцији од 1. јануара 2023. године. Инспекцијски надзори фокусирају се на потенцијалне ризике од злоупотребе јавних средстава, а сам рад буџетске инспекције је независан и самосталан и не поклапа се са циљем интерне ревизије, која као таква не делује *ex ante* - превентивно, већ *ex post*, на основу пријава.

Последња табела за праћење и извештавање о напретку у Поглављу 32 достављена је Европској комисији у јануару 2021. године .

Кластер 2 Унутрашње тржиште

Кластер 2 Унутрашње тржиште чине поглавља: 1 Слобода кретања робе, 2 Слобода кретања радника, 3 Право пословног настањивања и слобода пружања услуга, 4 Слободно кретање капитала, 6 Право привредних друштава, 7 Право интелектуалне својине, 8 Конкуренција, 9 Финансијске услуге и 28 Заштита потрошача и заштита здравља.

Од укупно девет поглавља у оквиру овог кластера, четири поглавља су отворена, за три поглавља су предате преговарачке позиције, док се за преостала два поглавља ради на испуњавању мерила за отварање поглавља.

ОТВОРЕНА ПОГЛАВЉА	ПРЕДАТЕ ПРЕГОВАРАЧКЕ ПОЗИЦИЈЕ	РАД НА МЕРИЛИМА ЗА ОТВАРАЊЕ ПОГЛАВЉА
ПГ 4 Слободно кретање капитала	ПГ 2 Слобода кретања радника	ПГ 1 Слобода кретања робе
ПГ 6 Право привредних друштава	ПГ 3 Право пословног настањивања и слобода пружања услуга	
ПГ 7 Право интелектуалне својине	ПГ 28 Заштита потрошача и заштита здравља	ПГ 8 Конкуренција
ПГ 9 Финансијске услуге		

Поглавље 1 Слобода кретања робе

Председавајући Савета Европске уније је 29. јуна 2015. године обавестио да су утврђена два мерила за отварање овог поглавља:

- Република Србија треба да припреми и достави Европској комисији Акциони план за усклађивање са члановима 34 – 36 Уговора о функционисању Европске уније, са временским оквиром за унутрашњи аналитички преглед домаћег законодавства, као и за планиране активности институција, односно увођење клаузула о узајамном признавању, као и неопходне измене и допуне законодавства с тим у вези.
- Република Србија треба да представи Европској комисији стратегију и акциони план са кључним мерама за примену европског законодавства у овом поглављу. Ови документи би требало да обухвате и вертикално (Нови и Стари приступ) и хоризонтално законодавство, као и релевантне хоризонталне институције за стандардизацију, акредитацију, метрологију и тржишни надзор. Такође би требало представити на који начин и у ком временском оквиру ће Република Србија уклонити трговинске баријере за производе који су обухваћени овим поглављем, посебно у односу на додатне граничне контроле или друге врсте контрола. Ова документа треба да дефинишу јасно одређене надлежности за доношење и ефикасну примену законодавних мера и обезбеђивање неопходних административних капацитета.

Република Србија је 12. децембра 2016. године послала Европској комисији прве нацрте Акционих планова и Стратегије за хармонизовану и нехармонизовану област. Након неколико кругова неформалних консултација и унапређивања докумената, дана 20. децембра 2021. године Европској комисији је послата унапређена верзија Нацрта акционог плана за хармонизовану област, у вези са јединим преосталим условом за испуњавање мерила

у оквиру Поглавља 1 – потребом за изменом Закона о предметима опште употребе. Дана 4. фебруара 2022. године Народна скупштина је усвојила Закон о измени Закона о предметима опште употребе. Дана 17. фебруара 2022. године Република Србија је обавестила Европску комисију да је завршена процедура усвајања Закона о измени Закона о предметима опште употребе чиме је, у складу са претходним коментарима Европске комисије, уклоњена једина преостала одредба која је садржала прелазни период. Европска комисија је 23. фебруара 2022. године затражила да се доставе ажуриране верзије стратешких докумената са реалним роковима за планиране активности. Република Србија је послала Европској комисији Стратешка документа 12. септембра 2022. године, а Европска комисија је доставила коментаре 3. октобра 2022. године. До краја јуна 2023. године припремљени су финални нацрти Стратешких докумената и то: Нацрт Стратегије за хармонизацију (ПГ1); Нацрт Акционог плана за усаглашавање српског законодавства са члановима 34-36 Уговора о функционисању ЕУ; Нацрт Акционог плана за хармонизовану област, као и Нацрт Акционог плана за усаглашавање српског законодавства за емисије моторних возила и вандрумске покретне механизације, и почетком јула 2023. године су упућени у процедуру прибављања мишљења. У складу са тим коментарима, Република Србија је ажурирана документа доставила Европској комисији 2. новембра 2022. године, а затим и допуну (превод три уредбе) 15. новембра 2022. године.

Дана 12. јануара 2023. године одржан је састанак Преговарачке групе за Поглавље 1 и министарке за европске интеграције др Тање Мишчевић, на ком је договорено да ће се интензивирати комуникација са представницима Европске комисије, како би се приступило окончању процеса израде стратешких докумената у овом поглављу. Дана 19. јануара 2023. године представници Европске комисије су дали сагласност на нацрте стратешких докумената, чијим усвајањем ће бити испуњена мерила за отварање овог поглавља. У току су активности у вези са процедуром усвајања наведених стратешких докумената на Влади и писањем преговарачке позиције за ово поглавље.

Поглавље 2 Слобода кретања радника (предата позиција)

Републици Србији је упућено писмо председавајућег Савета Европске уније 11. децембра 2015. године, са позивом да преда преговарачку позицију за ово поглавље.

На седници Владе одржаној 18. јула 2018. године усвојена је Преговарачка позиција за ово поглавље и достављена председавајућем Савета Европске уније 24. јула 2018. године. Дана 15. октобра 2018. године на састанку Одбора за проширење Савета Европске уније (*COELA*) представљен је Нацрт заједничке позиције Европске уније за Поглавље 2 и у току је расправа о усвајању овог документа.

Влада је на седници одржаној 30. марта 2023. године усвојила Предлог закона о изменама и допунама Закона о странцима и Предлог закона о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца и упутила их Народној скупштини. Предложеним изменама и допунама ће се вршити усклађивање националног законодавства са Директивом 2011/98/EУ о јединственом поступку обраде захтева за издавање јединствене дозволе за боравак и рад страним држављанима у Републици Србији.

Поглавље 3 Право пословног настањивања и слобода пружања услуга (предата позиција)

Извештај о испуњености мерила за отварање овог поглавља усвојен је 18. децембра 2018. године, а 19. децембра 2018. године достављено је писмо председавајућег Савета Европске уније у коме се наводи да је Република Србија испунила услове за отварање овог поглавља и да је позвана да преда преговарачку позицију.

Влада је на седници одржаној 28. новембра 2019. године усвојила Преговарачку позицију за Поглавље 3 и доставила је председавајућем Савета Европске уније 5. децембра 2019. године. Дана 5. маја 2020. године на састанку Одбора за проширење Савета Европске уније (*COELA*) представљен је Нацрт заједничке позиције Европске уније за Поглавље 3 и у току је расправа о усвајању овог документа.

Поглавље 4 Слободно кретање капитала (отворено)

На једанаестом састанку Међувладине конференције, који је одржан 10. децембра 2019. године у Бриселу, отворени су преговори у овом поглављу и потребно је испунити следећа мерила за затварање:

- Када је реч о кретању капитала и плаћању, Република Србија треба да заврши законодавно усклађивање са правним тековинама Европске уније и покаже да ће моћи у потпуности да га примени до приступања, обезбеђујући да сва преостала ограничења буду уклоњена.
- Када је реч о платним системима, Република Србија треба да покаже да ће моћи да у потпуности примени Директиву (ЕУ) 2015/2366 до приступања, укључујући релевантне акте „другог нивоа” који су наведени у одељку 2, и да ће моћи да делотворно примењује Уредбу (ЕЗ) бр. 924/2009 и Уредбу (ЕУ) бр. 260/2012.
- У области спречавања прања новца и сузбијања финансирања тероризма, Република Србија треба да доврши неопходно законодавно усклађивање са правним тековинама Европске уније, међународним стандардима (како је дефинисано од стране Радне групе за финансијске мере у борби против прања

новца) и покаже својим резултатима да има побољшане административне капацитете за правилно спровођење и примену релевантног законодавства у свим областима спречавања прања новца, као и препорука Комитета експерата Савета Европе за процену мера за борбу против прања новца и финансирања тероризма – MONEYVAL, што доводи до повећања делотворности у погледу праћења, надзора, финансијско – обавештајних активности, истрага, кривичног гоњења и доношења осуђујућих пресуда.

Дана 17. марта 2022. године усвојен је Акциони план за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма, за период 2022 – 2024. године. У поменути Акциони план су имплементирани закључци спроведених процена ризика на националном нивоу (Национална процена ризика од прања новца, Национална процена ризика од финансирања тероризма, Процена ризика од прања новца и финансирања тероризма у сектору дигиталне имовине и Процена ризика од финансирања ширења оружја за масовно уништење), усвојених у септембру 2021. године. У области спречавања прања новца и финансирања тероризма Република Србија је у претходним годинама довршила неопходно законодавно усклађивање с правним тековинама Европске уније и скоро је у потпуности технички усклађена са релевантним међународним стандардима што су потврдила релевантна међународна тела (за 39 од 40 препорука FATF-а Република Србија је од међународних евалуатора оцењена као „у великој мери усклађена“). Поменути акционим планом предвиђене су активности чији претежни циљ побољшање делотворности система.

Поглавље 6 Право привредних друштава (отворено)

На седмом састанку Међувладине конференције, која је одржана 11. децембра 2017. године, отворени су преговори у овом поглављу. Наведена су четири мерила за затварање поглавља за преговоре:

- Република Србија треба да усклади Закон о тржишту капитала и релевантне подзаконске акте са Директивом о транспарентности.
- Република Србија треба да усклади Закон о привредним друштвима и релевантне подзаконске акте са правним тековинама Европске уније у овој области, посебно са одредбама о прекограничном спајању.
- Република Србија треба да доврши усклађивање са Директивом о понудама за преузимање.
- Република Србија треба да усклади законодавство у области корпоративног рачуноводства и законске ревизије, укључујући и подзаконске акте, са правним

тековинама Европске уније. Посебну пажњу треба посветити захтевима у погледу осигурања квалитета, истрага и санкција за законску ревизију друштва од јавног интереса и адекватног финансирања и средстава за систем јавног надзора.

Усвајањем Закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима 8. јуна 2018. године, извршено је потпуно усклађивање са правним тековинама Европске уније у области прекограничних спајања друштава капитала, чиме је, у овом делу, испуњен највећи део мерила за затварање овог поглавља. Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о привредним друштвима 17. новембра 2021. године и овим законом, између осталог, у наш правни систем преноси се Директива (ЕУ) 2017/828 од 17. маја 2017. године којом се мења Директива 2007/36/ЕЗ у погледу дугорочног ангажовања акционара.

Усвајањем Закона о рачуноводству 10. октобра 2019. године, као и доношењем подзаконских аката (у првој половини 2020. године) за његово спровођење (пре свега подзаконског акта којим се уређује садржина и форма образаца финансијских извештаја и који је предмет усаглашавања са анексима Директиве 2013/34/ЕУ), извршено је потпуно усклађивање са правним тековинама Европске уније у овој области у делу који се односи на транспоновање правних тековина Европске уније, чиме је, у овом делу, мерило испуњено. Усвајањем Закона о ревизији 10. октобра 2019. године извршено је потпуно усклађивање са правним тековинама Европске уније у овој области, чиме је, у овом делу, мерило испуњено.

Дана 23. децембра 2021. године Народна скупштина је усвојила Закон о тржишту капитала, који је у највећој мери усклађен са Директивом о транспарентности. Закон и пратећи правилници почели су да се примењују од 5. јануара 2023. године.

Поглавље 7 Право интелектуалне својине (отворено)

На шестом састанку Међувладине конференције, која је одржана 20. јуна 2017. године, отворени су преговори у овом поглављу. Наведена су три мерила за затварање преговора у овом поглављу:

- Потребно је извршити измене законодавства како би се осигурало исцрпљење права Европске уније/Европског економског простора у свим областима од датума приступања.
- Потребно је ускладити законодавство са правним тековинама Европске уније у области ауторских и сродних права, патената и жига.

- Потребно је обезбедити адекватне административне капацитете за регистровање права интелектуалне својине, као и да се покаже спровођење тих права од стране надлежног органа, како у оквиру грађанског, тако и кривичног поступка.

Дана 24. јануара 2020. године, Народна скупштина је усвојила Закон о жиговима, којим се врши усаглашавање са Директивом 2004/48/ЕЗ Европског парламента и Савета од 29. априла 2004. године о спровођењу права интелектуалне својине и Директивом 2015/2436/ЕУ Европског парламента и Савета од 16. децембра 2015. године о усклађивању закона држава чланица у области жигова. У септембру 2019. године усвојени су Закон о изменама и допунама Закона о ауторском и сродним правима, Закон о изменама и допунама Закона о заштити топографија полупроводничких производа и Закон о изменама и допунама Закона о патентима, чиме је, уз усвајање Закона о жиговима у јануару 2020. године, у потпуности испуњено прво мерило и у највећој мери испуњено друго мерило за затварање овог поглавља.

Дана 8. децембра 2021. године Народна скупштина је усвојила Закон о изменама и допунама Закона о патентима. Циљ измена и допуна Закона је усклађивање са најновијим прописима Европске уније, као и отклањање одређених недостатка који су уочени у примени Закона. Предлогом закона врши се додатно усклађивање важећег закона са релевантним прописима Европске уније, и то са Уредбом (ЕЗ) број 469/2009 Европског парламента и Савета од 6. маја 2009. године о сертификату о додатној заштити за медицинске производе, која је измењена и допуњена Уредбом (ЕУ) број 2019/933 Европског парламента и Савета од 20. маја 2019. године.

У периоду од 30. јануара до 19. фебруара 2023. године спроведена је јавна расправа о Нацрту закона о ауторским и сродним правима. Очекује се да ће овај закон, којим се врши даље усклађивање са правном тековином Европске уније у овој области, бити усвојен до краја 2023. године.

Поглавље 8 Конкуренција

Оцењено је да у законодавству Републике Србије постоји широка усклађеност када су у питању области испитивања повреда конкуренције и контроле концентрација, док је у области државне помоћи усклађеност делимична. Кључни изазов представља јачање административних капацитета и постизање одређених резултата у примени стандарда у области државне помоћи. председавајући Савета Европске уније је 25. фебруара 2016. године обавестио да је утврђено шест мерила за отварање овог поглавља. Мерила која ће бити потребно да Република Србија испуни како би се отворили преговори у овом поглављу су:

- Република Србија треба да допуни и измени своје законодавство у области државне помоћи у циљу испуњавања обавеза проистеклих из Споразума о стабилизацији и придруживању (у даљем тексту ССП).
- Република Србија треба да обезбеди да Комисија за контролу државне помоћи буде оперативно независна и да има овлашћења и ресурсе неопходне за правилно и потпуно спровођење правила у области државне помоћи.
- Република Србија треба да допуни своју базу постојећих шема државне помоћи у смислу члана 73 (6) ССП и дефинише акциони план, одобрен од стране Комисије, са јасним временским оквиром за усклађивање свих преосталих шема државне помоћи и еквивалентних мера које се сматрају некомпатибилним са обавезама предвиђеним ССП.
- Република Србија треба да усклади постојеће фискалне шеме државне помоћи, посебно Закон о порезу на добит правних лица, Закон о порезу на доходак грађана и Закон о слободним зонама, у складу са правним тековинама Европске уније у области државне помоћи.
- Република Србија треба да обезбеди да је државна помоћ дата Железари Смедерево у складу са условима из Протокола 5 ССП који се односи на државну помоћ у индустрији челика.
- Република Србија треба да испоштује обавезе у вези са чланом 73 (5) и Протоколом 5 ССП и пружи потпуне информације Европској комисији о случајевима индивидуалне доделе државне помоћи, како би Европска комисија могла да процени и прати усклађеност ових мера државне помоћи са обавезама које је Република Србија преузела закључивањем ССП.

Дана 10. октобра 2019. године Народна скупштина усвојила је Закон о контроли државне помоћи. Доношењем овог закона, испуњене су неке од најзначајнијих препорука Европске комисије и обавеза које проистичу из ССП-а, као и део мерила за отварање преговора у овом поглављу.

Европска комисија је у Извештају за 2021. годину констатовала да је случај Железаре Смедерево окончан.

Представници Европске комисије су 8. септембра 2022. године предложили одржавање *peer review* мисије у Београду са представницима Комисије за контролу државне помоћи и Комисије за заштиту конкуренције. У току су консултације око одређивања термина одржавања мисије. Такође, Европска комисија је припремила нацрт ToR-а.

Подзаконски акти из области државне помоћи достављени су Европској комисији на коментару 06. јуна 2023.

До извештајног периода, а од доношења Закона о контроли државне помоћи, Влада је донела следећа подзаконска акта из области контроле државне помоћи: Уредбу о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи, Уредбу о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи), Уредбу о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама, Уредбу о условима и критеријумима усклађености хоризонталне државне помоћи, Уредбу о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за културу, Уредбу о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за заштиту животне средине и у сектору енергетике, Уредбу о условима и критеријумима усклађености државне помоћи у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса, Уредбу о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћ) за обављање услуга од општег економског интереса и Уредбу о условима и критеријумима усклађености државне помоћи у области јавног информисања.

Поред тога, Комисија за контролу државне помоћи је донела Упутство за оцењивање усклађености регионалне државне помоћи, Упутство за оцењивање усклађености државне помоћи за запошљавање, Упутство за оцењивање усклађености државне помоћи за истраживање, развој и иновације, Упутство за оцењивање усклађености државне помоћи за усавршавање, Упутство за утврђивање референтне и дисконтне каматне стопе, Правилник о облику и садржини годишњег извештаја о додељеној државној помоћи, Правилник о облику и садржини иницијативе за покретање поступка накнадне контроле и Правилник о облику и садржини годишњег извештаја о попису шема државне помоћи.

Процес хармонизације прописа из области контроле државне помоћи настављен је и у извештајном периоду.

Влада је на седници одржаној 23. фебруара 2023. године усвојила Уредбу о садржини и облику пријаве државне помоћи. Овом уредбом преузима се садржина дела уредбе Европске комисије која прописује облик и садржину пријаве државне помоћи у форми обрасца .

Влада је на седници одржаној 9. марта 2023. године усвојила Уредбу о условима и критеријумима усклађености државне помоћи која се додељује учесницима на тржишту који обављају делатност у железничком сектору. Овом уредбом се ближе уређује додела државне помоћи у железничком сектору и преузима садржина Саопштења Комисије – Смернице Комисије о државној помоћи за учеснике на тржишту који обављају делатност у железничком сектору.

Влада је на седници одржаној 26. маја 2023. године донела Уредбу о условима и критеријумима усклађености државне помоћи учесницима на тржишту који обављају делатност у сектору ваздушног саобраћаја којом се ближе уређују услови и критеријуми усклађености државне помоћи за аеродроме, као и државне помоћи која се додељује авио-превозиоцима за увођење нових линија. Овом уредбом преноси се садржина Уредбе Европске комисије број 651/2014 од 17. јуна 2014. године о проглашењу одређених категорија државне помоћи усклађеним са заједничким тржиштем у примени чл. 107. и 108. Уговора (о функционисању ЕУ) и Смерница ЕК – Смернице о државним помоћима аеродромима и авио-превозиоцима.

Влада је на седници одржаној 1. јуна 2023. године донела Уредбу о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за улагање у секторе од значаја за достизање нулте стопе емисије гасова са ефектом стаклене баште. Овом уредбом ближе се уређују услови и критеријуми усклађености државне помоћи која се додељује ради подстицања улагања у секторе, који су од значаја за достизање нулте стопе емисије гасова са ефектом стаклене баште и преузима садржина одељка 2.8. Привременог кризног и транзиционог оквира за доделу државне помоћи.

Влада је на седници одржаној 8. јуна 2023. године донела Уредбу о условима и критеријумима усклађености државне помоћи која се додељује у облику гаранције. Уредбом се преузима релевантна садржина Обавештења Европске комисије о примени чл. 87. и 88. Уговора о Европској заједници на државну помоћ у облику гаранција. На истој седници донета је и Уредба о изменама и допунама Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за културу, чијим усвајањем се врши додатно усклађивање са европским правним тековинама у погледу потенцијалних корисника и пријаве ове врсте државне помоћи.

Такође, Влада је донела и Уредбу о изменама уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи у области јавног информисања, Уредбу о изменама уредбе о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи) за обављање услуга од општег економског интереса, Уредбу о изменама и допунама уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама и Уредбу о изменама уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи у облику накнаде за обављање услуге од општег економског интереса, којима се врши додатно усклађивања са европским правним тековинама.

Поред наведеног, у овом извештајном периоду, Савет Комисије за контролу државне помоћи је донео следећа подзаконска акта из области државне помоћи:

- Упутство о начину за оцењивање да ли трансакција садржи државну помоћ којим се ближе уређује начин на који Комисија за контролу државне помоћи оцењује да ли мера

(трансакција) коју спроводи надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима садржи државну помоћ. Овим упутством се преузима садржина Обавештења Комисије о појму државне помоћи из члана 107 (1) Уговора о функционисању ЕУ, релевантног дела Обавештења Комисије о примени чл. 87. и 88. Уговора о Европској заједници на државну помоћ у облику гаранција, као и релевантног дела Саопштења Комисије државама чланицама о примени чл. 107. и 108. Уговора о функционисању ЕУ на краткорочно осигурање извозних кредита;

- Упутство за оцењивање усклађености државне помоћи за заштиту животне средине и у сектору енергетике којим се ближе уређује начин на који Комисија за контролу државне помоћи оцењује усклађеност државне помоћи за заштиту животне средине и у сектору енергетике и преузима се садржина Смерница о државној помоћи за заштиту животне средине и енергетику 2014-2020;

- Упутство за оцењивање усклађености посебних случајева државне помоћи учесницима на тржишту који обављају делатност у сектору ваздушног саобраћаја, којим се ближе уређује начин за оцењивање државне помоћи за улагање у посебне пројекте, оперативне државне помоћи која се додељује за посебне категорије аеродрома, као и државне помоћи која се додељује авио-превозиоцима. Овим упутством се преузима садржина Смерница о државним помоћима аеродромима и авио-превозиоцима.

Поглавље 9 Финансијске услуге (отворено)

На десетом састанку Међувладине конференције, која је одржана 27. јуна 2019. године у Бриселу, отворени су преговори у овом поглављу. Наведено је пет мерила за затварање:

- Република Србија показује напредан ниво усклађености са правним тековинама Европске уније у области банкарства и финансијских конгломерата, нарочито у погледу капиталних захтева, надзора финансијских конгломерата, заштите депозита и реорганизације и ликвидације кредитних институција, и показује да ће бити спремна да имплементира правне тековине Европске уније од дана приступања.
- Република Србија показује напредан ниво усклађености са правним тековинама Европске уније у области осигурања и струковних пензија, посебно у погледу животних осигурања, реосигурања, посредовања у осигурању, осигурања од одговорности моторних возила, Директиве Солвентност II и Директиве о делатностима и надзору институција за струковне пензије и показује да ће бити спремна за имплементацију правних тековина Европске уније од дана приступања.

- Република Србија показује напредан степен усклађености са правним тековинама Европске уније у области инфраструктуре финансијског тржишта, посебно у погледу коначности поравнања и аранжмана финансијских колатерала, и показује да ће бити спремна за имплементацију правних тековина Европске уније од дана приступања.
- Република Србија показује напредан ниво усклађености са правним тековинама Европске уније у области тржишта хартија од вредности и инвестиционих услуга, посебно у погледу Директиве о тржиштима финансијских инструмената (МиФИД), проспекта, транспарентности и злоупотребе тржишта, и показује да ће бити спремна за имплементацију правних тековина Европске уније од дана приступања.
- Република Србија показује стабилност и независност регулаторних и надзорних институција са одговарајућим административним капацитетима за имплементацију и спровођење правних тековина Европске уније у области финансијских услуга.

Узимајући у обзир да је усвојена нова методологија проширења Европске уније, као и да се у предстојећем периоду очекује окончање ревизије Солвентности II, Извршни одбор Народне банке Србије је на седници одржаној 13. маја 2021. године усвојио измене и допуне Стратегије за имплементацију Солвентности II у Републици Србији. Имајући у виду значај и комплексност имплементације Солвентности II, Стратегија ће бити предмет редовног преиспитивања и по потреби ће се мењати и допуњавати у складу са новим околностима и изазовима.

Закон о тржишту капитала усвојен је на седници Народне скупштине дана 23. децембра 2021. године. Доношењем предметног Закона у великој мери су испуњени захтеви из два мерила за затварање Поглавља 9.

Поглавље 28 Заштита потрошача и заштита здравља (предата позиција)

Републици Србији је упућено писмо председавајућег Савета Европске уније, 25. новембра 2016. године, са позивом да преда преговарачку позицију за ово поглавље.

На седници Владе одржаној 3. фебруара 2022. године усвојена је Преговарачка позиција за ово поглавље и достављена председавајућем Савета Европске уније 4. фебруара 2022. године. Одбору за проширење Савета Европске уније (*COELA*) представљен је Нацрт заједничке позиције Европске уније за Поглавље 28 и у току је расправа о усвајању овог документа.

Кластер 3 Конкурентност и инклузивни раст

Кластер 3 Конкурентност и инклузивни раст чине поглавља: 10 Информационо друштво и медији, 16 Опорезивање, 17 Економска и монетарна политика, 19 Социјална политика и запошљавање, 20 Предузетништво и индустријска политика, 25 Наука и истраживање, 26 Образовање и култура и 29 Царинска унија.

Од укупно осам поглавља у оквиру овог кластера, два поглавља су привремено затворена, три поглавља су отворена, за три су предате преговарачке позиције.

ПРИВРЕМЕНО ЗАТВОРЕНА ПОГЛАВЉА	ОТВОРЕНА ПОГЛАВЉА	ПРЕДАТА ПРЕГОВАРАЧКА ПОЗИЦИЈА
ПГ 25 Наука и истраживање	ПГ 17 Економска и монетарна политика	ПГ 10 Информационо друштво и медији
ПГ 26 Образовање и култура	ПГ 20 Предузетништво и индустријска политика	ПГ 16 Опорезивање
	ПГ 29 Царинска унија	ПГ 19 Социјална политика и запошљавање

Поглавље 10 Информационо друштво и медији (предата позиција)

Извештај о скринингу је усвојен 29. јуна 2017. године и Република Србија је позвана да преда преговарачку позицију за ово поглавље.

Преговарачка позиција за Поглавље 10 усвојена је на седници Владе одржаној 11. маја 2021. године и упућена председавајућем Савета Европске уније. Европска комисија је припремила Нацрт заједничке позиције Европске уније за Поглавље 10, који је представљен на састанку Одбора за проширење Савета Европске уније (*COELA*) и у току је расправа о усвајању овог документа.

Дана 28. априла 2023. године Народна скупштина је усвојила Закон о електронским комуникацијама.

Радна група за израду Закона о електронским медијима припремила је први Нацрт закона и представила га медијским удружењима (почетком априла 2023. године), која су замољена да у одређеном року доставе своје коментаре и сугестије на текст Нацрта. Након

што радна група размотри коментаре/сугестије медијских удружења, требало би да се одржи јавна расправа, након чега следи редовна законодавна процедура. Радна група за израду Закона о изменама и допунама Закона о јавном информисању и медијима започела је са радом 23. новембра 2022. године.

Поглавље 16 Опорезивање (предата позиција)

Извештај о скринингу је усвојен и утврђено је једно мерило за отварање преговора у овом поглављу које је дефинисано у писму председавајућег Савета Европске уније које је упућено Републици Србији 25. новембра 2016. године.

- Потребно је да Република Србија ревидира своје законодавство у области акциза за кафу и алкохолна пића како би било у складу са чланом 37. Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) који се односи на фискалну дискриминацију.

Народна скупштина је на седници 28. децембра 2016. године усвојила Закон о изменама и допунама Закона о акцизама, у циљу даљег постепеног усклађивања са правним тековинама Европске уније, посебно у домену акцизног опорезивања цигарета, као и кафе – изједначен је положај увозника и произвођача кафе у Републици Србији и створени су једнаки услови за све учеснике на тржишту почевши од 1. јануара 2018. године. Народна скупштина је дана 27. маја 2021. године усвојила Закон о измени Закона о акцизама, чиме је извршено и усклађивање у домену акцизног опорезивања алкохолних пића и чланом 37. ССП-а. О овим изменама је обавештена Европска комисија, чиме је потврђено да је Република Србија испунила мерило за отварање поглавља. Европска комисија је представила Извештај о испуњености мерила за отварање (*OBAR*) представницима држава чланица у Одбору за проширење Савета Европске уније (*COELA*) и у току је расправа о усвајању овог документа.

На седници Владе одржаној 28. маја 2021. године усвојена је Преговарачка позиција за Поглавље 16 Опорезивање, која је истог дана упућена и Европској комисији.

На састанку Пододбора за трговину, индустрију, царине и порезе одржаном 4. априла 2022. године Европска комисија је указала да Република Србија треба постепено да повећава акцизе на алкохол на годишњем нивоу док се не постигне минимум који је у Европској унији; на састанку Пододбора одржаном 27. марта 2023. године усаглашен је оперативни закључак који се односи на усклађивање акцизе на природни гас и угаљ кокс са правним тековинама у овој области до краја 2025. године.

Поглавље 17 Економска и монетарна политика (отворено)

Преговори у овом поглављу отворени су на деветом састанку Међувладине конференције 10. децембра 2018. године. Наведена су три мерила за затварање преговора у овом поглављу:

- Република Србија треба да усклади законодавни оквир са правним тековинама Европске уније како би обезбедила пуну независност централне банке, забрану монетарног финансирања јавног сектора и забрану привилегованог приступа јавног сектора финансијским институцијама и пуну интеграцију националне централне банке у Европски систем централних банака.
- Република Србија треба да усклади национални законодавни оквир тако да испуни захтеве који се односе на националне буџетске оквире који су утврђени Директивом Савета 2011/85/EУ.
- Република Србија треба да испуни критеријуме у погледу постојања функционалне тржишне економије.

Влада је на седници одржаној 26. јануара 2023. године усвојила Програм економских реформи (*ERP*) за период 2023 – 2025. године, који је достављен Европској комисији 31. јануара 2023. године.

Дана 9. марта 2023. године Влада је усвојила Програм за сузбијање сиве економије 2023 – 2025. године, а дана 1. јуна 2023. године и пратећи Акциони план.

Влада је на седници одржаној 8. јуна 2023. године усвојила Фискалну стратегију за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину.

Поглавље 19 Социјална политика и запошљавање (предата позиција)

Извештај о скринингу је усвојен 28. априла 2016. године и утврђено је једно мерило за отварање преговора у овом поглављу:

- Република Србија треба да достави Европској комисији Акциони план који се односи на поступно транспонување правних тековина ЕУ (где је то потребно) као и на креирање неопходних капацитета за примену и спровођење правних тековина ЕУ у свим областима које су обухваћене поглављем о социјалној политици и запошљавању. Акциони план би требало да укључује следеће: а) временске оквире, б) идентификовање људских ресурса који су распоређени за сваки задатак, в) идентификовање укључених институција, њихових одговорности и улоге у

приступним преговорима, и г) идентификовање пратећих мера подршке у претприступном контексту (оснаживање административних капацитета).

Акциони план за Поглавље 19 Социјална политика и запошљавање усвојен је на седници Владе 28. маја 2020. године и 16. јуна 2020. године званично упућен Европској комисији. Дана 6. новембра 2020. године Европска комисија је представила Одбору за проширење Савета Европске уније (*COELA*) Извештај о испуњености мерила за отварање (*OBAR*) за Поглавље 19 Социјална политика и запошљавање. У циљу праћења примене Акционог плана израђен је Образац за праћење спровођења активности, који ће бити коришћен приликом израде Извештаја о спровођењу активности из Акционог плана. Први Извештај о спровођењу активности из Акционог плана је припремљен и упућен Европској комисији 29. марта 2021. године. Други извештај о спровођењу Акционог плана, за извештајни период јануар – јун 2021. године је припремљен и упућен Европској комисији 9. децембра 2021. године. Трећи Извештај о спровођењу Акционог плана, за извештајни период јул – децембар 2021. године, упућен је Европској комисији 31. марта 2022. године. Имајући у виду да су рокови предвиђени Акционим планом за Поглавље 19 за реализацију активности истекли 2021. године, а да је извештавање о реализацији неопходно наставити, припремљен је четврти Извештај о спровођењу Акционог плана, за активности реализоване у периоду јануар – децембар 2022. године, као и за први квартал 2023. године и достављен Европској комисији 14. јуна 2023. године.

На седници Владе одржаној 11. маја 2021. године усвојена је Преговарачка позиција за Поглавље 19 Социјална политика и запошљавање, која је истог дана упућена и Европској комисији.

У току је процес израде Акционог плана за спровођење Стратегије деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници, за период 2022 – 2026. године, која је усвојена 20. јануара 2022. године.

Дана 28. априла 2023. године Народна скупштина је усвојила Закон о безбедности и здрављу на раду, којим се врши усклађивање са Директивом Савета 89/391/ЕЕЗ од 12. јуна 1989 о увођењу мера за подстицање побољшања безбедности и здравља радника на раду и Директивом Европског парламента и Савета 2003/88 од 4. новембра 2003. године о одређеним аспектима организације радног времена.

Поглавље 20 Предузетништво и индустријска политика (отворено)

Поглавље је отворено током петог састанка Међувладине конференције, који је одржан 27. фебруара 2017. године.

Као мерило за привремено затварање преговора у Поглављу 20, наведено је да:

- Република Србија треба да изради и почне да спроводи свеобухватну индустријску стратегију коју ће пратити систем евалуације са индикаторима и мерилима, која су предложена политикама Европске уније у области индустрије.

Започео је процес консултација и израде новог Акционог плана за спровођење Стратегије индустријске политике Републике Србије за период од 2024. до 2025. године.

Поглавље 25 Наука и истраживање (привремено затворено)

Током четвртог састанка Међувладине конференције, који је одржан 13. децембра 2016. године, истовремено су отворени и привремено затворени преговори у оквиру овог поглавља. Европска унија је оценила да, сходно добром нивоу спремности за чланство Републике Србије у области науке и истраживања, ово поглавље може да буде привремено затворено.

Европска унија ће наставити да прати развој стања у овој области током читавих преговора.

Народна скупштина је дана 9. фебруара 2023. године усвојила Закон о потврђивању Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Хоризонт Европа - оквирном програму за истраживање и иновације.

Поглавље 26 Образовање и култура (привремено затворено)

Током петог састанка Међувладине конференције, који је одржан 27. фебруара 2017. године, истовремено су отворени и привремено затворени преговори у оквиру овог поглавља. Европска унија је оценила да, сходно добром нивоу спремности за чланство Републике Србије у области образовања и културе, ово поглавље може да буде привремено затворено.

Европска унија ће наставити да прати развој стања у овој области током читавих преговора.

Дана 26. јануара 2023. године усвојена је Стратегија за младе до 2030. године.

Народна скупштина је дана 9. фебруара 2023. године усвојила Закон о потврђивању Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Еразмус+, програму Европске уније за образовање, обуке, младе и спорт.

Поглавље 29 Царинска унија (отворено)

Преговори у овом поглављу су отворени током шестог састанка Међувладине конференције, који је одржан 20. јуна 2017. године. Како би се окончали преговори у оквиру овог поглавља биће потребно испунити три мерила:

- Потребно је наставити усклађивање законодавства са правним тековинама Европске уније у областима у којима је то потребно; посебно је потребно усклађивање на пољу царинских олакшица, управљању царинским ризицима и безбедносним аспектима царина, културним добрима и прекурсора дрога.
- Царинска правила је потребно примењивати на конзистентан и ефикасан начин, посебно када се ради о обради царинских декларација, пореклу, поједностављених процедура, права интелектуалне својине и селективности у проверама и анализи ризика (што укључује аутоматизовану анализу ризика пре пристизања, односно пред одлазак робе у свим видовима превозних средстава).
- Потребно је представити Европској комисији свеобухватне и кохерентне стратегије за царинско пословање и информационе технологије, а уз то је потребно постићи довољан напредак у развоју свих потребних система информационих технологија за интерконективност.

У области културних добара доношењем Закона о културном наслеђу („Службени гласник РС“, број 129/21) постигнута је пуна усклађеност са прописима ЕУ који се односе на повраћај културних предмета. Закон је ступио на снагу 5. јануара 2022. године, а у примени је од 6. јануара 2023. године. Овим законом постиже се пуна усклађеност са прописима ЕУ који се односе на увоз и извоз културних добара, у оквиру Поглавља 29 – Царинска унија. Наиме, одредбом члана 136. став 2. Закона о културном наслеђу прописано је да се даном приступања Републике Србије Европској унији директно примењују следећи прописи Европске уније:

- 1) Уредба Савета (ЕЗ) бр. 116/2009 од 18. децембра 2008. године о извозу културних добара (Кодификована верзија);
- 2) Сprovedбена уредба Комисије (ЕУ) бр. 1081/2012 од 9. новембра 2012. године за потребе Уредбе Савета (ЕЗ) бр. 116/2009 о извозу културних добара (Кодификована верзија);
- 3) Уредба (ЕУ) 2019/880 Европског парламента и Савета од 17. априла 2019. године о уносу и увозу културних добара.“

Дана 20. јануара 2023. године одржан је технички састанак са представницима Европске комисије на коме су се разматрали начини сарадње и размене информација у вези са неометаном применом Протокола 6 Споразума о стабилизацији и придруживању.

ОТВОРЕНА ПОГЛАВЉА
ПГ 14 Транспорт
ПГ 15 Енергетика
ПГ 21 Трансевропске мреже
ПГ 27 Заштита животне средине и климатске промене

Поглавље 14 Транспорт (отворено)

На тринаестом састанку Међувладине конференције одржане у Бриселу 14. децембра 2021. године отворено је ово поглавље и постављена су три мерила за затварање поглавља:

- Република Србија треба да усклади правне прописе са правним тековинама ЕУ о наплати коришћења путева, социјалним правним тековинама у друмском транспорту, тежинама и димензијама возила, као и о приступу делатности друмског превозника, тржишту међународног друмског превоза робе и међународном тржишту услуга у аутобуском транспорту;
- Република Србија треба да примени Уредбу (ЕЗ) број 1008/2008 о заједничким правилима за вршење услуга у ваздушном саобраћају у Заједници, која је уграђена у ЕСАА;
- Република Србија треба да усклади правне прописе са правним тековинама о правима путника у свим видовима транспорта.

Влада је на седници одржаној 4. маја 2023. године усвојила Предлог закона о изменама и допунама Закона о железници и упутила га Народној скупштини. Наведеним Предлогом закона спроводи се даљи поступак усклађивања са правним тековинама Европске уније, односно Уредбом (ЕЗ) 1371/2007 Европског парламента и Савета од 23. октобра 2007. о правима и обавезама путника у железничком саобраћају, Уредбом (ЕЗ) 1370/2007 Европског парламента и Савета од 23. октобра 2007. о обавези јавног превоза путника у друмском и железничком саобраћају и Директивом (ЕУ) 2012/34 Европског парламента и Савета од 21. новембра 2012. године којом се успоставља јединствено европско железничко подручје. На истој седници усвојен је и Предлог закона о интероперабилности железничког система, којим се врши усклађивање са Директивом (ЕУ)

2016/797 Европског парламента и Савета од 11. маја 2016. године о интероперабилности железничког система у оквиру Европске уније

Поглавље 15 Енергетика (отворено)

На тринаестом састанку Међувладине конференције одржане у Бриселу 14. децембра 2021. године отворено је ово поглавље и постављена су три мерила за затварање поглавља:

- Република Србија треба да заврши правно усклађивање са правним тековинама ЕУ у погледу обавезних залиха нафте, успостави административну структуру за управљање залихама нафте, и настави да проширује своје стварне залихе, у складу са својим акционим планом;
- Република Србија треба да се усклади са правним тековинама ЕУ о унутрашњем енергетском тржишту, укључујући раздвајање свих енергетских предузећа у складу са једним од модела из правних тековина, и у погледу гасног сектора у складу са својим акционим планом; у погледу Гастранса, Србија треба да води рачуна да је њен регулаторни режим у потпуности у складу са законодавством ЕУ;
- Република Србија треба да се усклади са правним тековинама о енергетској ефикасности и обновљивим изворима енергије и да усвоји национални план о енергији и клими како је предвиђено Уредбом (ЕУ) 2018/1999 о управљању Енергетском унијом и климатском деловању и пружа доказе о њеном спровођењу.

Састанак са представницима Европске комисије на ком су појашњена мерила за затварање овог поглавља одржан је 10. марта 2023. године. Достигнут је ниво обавезних резерви нафте и деривата нафте у износу од 35 дана просечне дневне потрошње.

Дана 28. априла 2023. године Народна скупштина је усвојила Закон о изменама и допунама Закона о коришћењу обновљивих извора енергије којим је омогућено спровођење првих аукција за доделу система подстицаја за обновљиве изворе енергије и тиме имплементација одредби Директиве 2018/2001 о подстицању коришћења обновљивих извора енергије.

Влада је на седници одржаној 1. јуна 2023. године усвојила Предлог закона о изменама и допунама Закона о енергетици и упутила га Народној скупштини. Овим изменама закона омогућиће се пуна имплементација Директиве 2009/72 из јула 2009. која се односи на заједничка правила за унутрашње тржиште електричне енергије којом се

замењује, односно поништава директива 2003/54 и Директиве 2009/73/ЕК 2009/73/ЕЗ о заједничким правилима за унутрашње тржиште природног гаса, којом се укида Упутство 2003/55/ЕЗ;

Поглавље 21 Трансевропске мреже (отворено)

На тринаестом састанку Међувладине конференције одржане у Бриселу 14. децембра 2021. године отворено је ово поглавље и постављена су два мерила за затварање поглавља:

- Република Србија треба да усвоји ажурирану Транспортну стратегију у складу са смерницама за развој трансевропских транспортних мрежа наведеним у Уредби (ЕУ) број 1315/2013;
- Република Србија треба да докаже институционални и административни капацитет који је неопходан за преузимање одговорности на које се упућује у Уредби (ЕУ) 2021/1153.

Поглавље 27 Животна средина и климатске промене (отворено)

На тринаестом састанку Међувладине конференције одржане у Бриселу 14. децембра 2021. године отворено је ово поглавље и постављено је осам мерила за затварање поглавља:

- Република Србија треба да заврши усклађивање са хоризонталним директивама и настави спровођење правних прописа о процени утицаја (директиве о процени утицаја на животну средину и стратешкој процени утицаја на животну средину) укључујући учешће јавности, прекограничне консултације и приступ правди у стварима које се тичу животне средине; Република Србија треба да докаже да ће на датум приступања бити у потпуности спремна да обезбеди делотворно спровођење и извршење хоризонталних директива;
- У вези са квалитетом ваздуха, Република Србија треба да оствари потпуну усклађеност са ревидираном Директивом о смањењу националних емисија одређених атмосферских загађујућих материја (Директива о NEC (ЕУ) 2016/2284). Република Србија треба да представи анализу исплативих стратегија за контролу емисија за 2020. и 2030. годину, која ће служити као основа за коначни споразум између ЕУ и Републике Србије о њеним обавезама у вези са смањењем емисија у складу са Директивом о NEC. Србија једном годишње треба да извештава о својим емисијама, у складу са овом директивом и Конвенцијом о прекограничном загађивању ваздуха на великим удаљеностима и развије национални програм за контролу загађења ваздуха. Осим тога, Република Србија треба да унапреди припрему за спровођење правних тековина у овој области, тако што редовно

предузима мере за смањење националне загађености ваздуха, нарочито у зонама у којима су прекорачене граничне вредности ЕУ за квалитет ваздуха, и тако што развија или ажурира планове квалитета ваздуха, како је предвиђено Директивом 2008/50/ЕЗ о квалитету амбијенталног ваздуха и чистијем ваздуху за Европу (Директива о квалитету ваздуха);

- Република Србија треба да издвоји одговарајуће финансирање за инфраструктурне инвестиције у складу са релевантним правним прописима ЕУ, укључујући хијерархију у управљању отпадом. Република Србија треба да успостави програме за превенцију настајања отпада и припреми план управљања отпадом (ПУО) – национални и регионални – који укључује информације о свим токовима отпада и решења за управљање њима, укључујући тип и капацитет инфраструктуре за управљање отпадом, шеме одвојеног сакупљања и економске инструменте;
- Република Србија треба да оствари значајан напредак у усклађивању са правним тековинама у сектору вода и развије планове за управљање речним сливом за свако подручје речног слива које се у потпуности налази на њеној територији, укључујући за делове међународних подручја речних сливова која потпадају под њену територију, и обезбеди да су успостављени правни основ и механизми за међународну координацију тих планова;
- У области заштите природе, Република Србија треба да поднесе Комисији списак предложених подручја „Натура 2000”, којим су у довољној мери обухваћене врсте станишта и врсте у складу са захтевима Директиве о птицама и Директиве о стаништима, и докаже капацитет за управљање мрежом „Натура 2000“. Република Србија треба да поднесе Национални акциони план о спречавању незаконитог убијања птица (ИКВ) и почне да спроводи систем за извршење одговарајућих правних прописа ЕУ укључујући спречавање кривичних дела незаконитог убијања птица;
- Република Србија треба да настави усклађивање са правним тековинама у секторима хемикалија, буке и цивилне заштите, и докаже да ће на датум приступања бити у потпуности спремна да обезбеди спровођење и извршење захтева ЕУ;
- У вези са климатским променама, Република Србија треба да настави усклађивање са правним тековинама, нарочито тако што усваја правне прописе о функционисању Европског система трговања емисијама (EU ETS), у складу са Директивом о EU ETS 2003/87/ЕЗ и накнадним изменама те директиве. Република Србија треба даље да врши усклађивање са релевантним секундарним законодавством о мониторингу и извештавању, акредитацији и верификацији, Регистру Уније, бесплатном додељивању и аукцијској продаји емисионих

јединица. Република Србија треба да обезбеди успостављање одговарајућег оквира за потпуно спровођење EU ETS у погледу мониторинга, извештавања и верификације гасова са ефектом стаклене баште;

- Република Србија, у складу са Акционим планом за развој административних капацитета, треба значајно да унапреди капацитет управних тела на свим нивоима, укључујући капацитете за утврђивање приоритета, стратешко планирање и програмирање, дељење информација и мониторинг, мерење учинка и извршење и поштовање прописа. Република Србија треба даље да унапређује координацију рада и докаже да ће све одговарајуће административне структуре и одговарајућа обука бити успостављени довољно пре приступања да омогући спровођење и извршење правних тековина у свим секторима овог поглавља.

Крајем марта 2023. године израђена је Мапа пута за испуњавање мерила за затварање овог поглавља, на нивоу Преговарачке групе за Поглавље 27.

Дана 23. јануара 2023. године одржан је први састанак Радне групе за израду Стратегије заштите животне средине - Зелена агенда за Србију. У извештајном периоду одржана су још два састанка Радне групе (23-24. фебруара и 24-25. априла).

На седници одржаној 6. априла 2023. године, Влада је донела Уредбу о утврђивању Плана управљања водама на територији Републике Србије до 2027. године.

Дана 28. априла 2023. године Народна скупштина је усвојила Закон о изменама и допунама Закона о отпаду, чиме се врши даље усклађивање са правном тековином Европске уније у овој области.

На седници одржаној 1. јуна 2023. године, Влада је усвојила Стратегију нискоугљеничног развоја Републике Србије за период од 2023. до 2030. године са пројекцијама до 2050. године.

Кластер 5 Ресурси, пољопривреда, кохезија

Кластер 5 Ресурси, пољопривреда, кохезија чине поглавља: 11 Пољопривреда и рурални развој, 12 Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања, 13 Рибарство, 22 Регионална политика и координација структурних инструмената и 33 Финансијске и буџетске одредбе.

Од укупно пет поглавља у оквиру овог кластера, два поглавља су отворена, за два поглавља су представљени извештаји о испуњености мерила (*OBAR*), док се за једно поглавље ради на испуњавању мерила за отварање поглавља.

ОТВОРЕНА ПОГЛАВЉА	ПРЕДСТАВЉЕН ИЗВЕШТАЈ О ИСПУЊЕНОСТИ МЕРИЛА	РАД НА МЕРИЛИМА ЗА ОТВАРАЊЕ ПОГЛАВЉА
ПГ 13 Рибарство	ПГ 11 Пољопривреда и рурални развој	ПГ 12 Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања
ПГ 33 Финансијске и буџетске одредбе	ПГ 22 Регионална политика и координација структурних инструмената	

Поглавље 11 Пољопривреда и рурални развој

Извештај о скринингу је усвојен и утврђена су два мерила за отварање која су дефинисана у писму председавајућег, које је упућено Републици Србији 17. јуна 2015. године:

- Република Србија треба да представи Европској комисији акциони план који ће бити основа за преношење, спровођење и примену правних тековина Европске уније у домаће законодавство у области пољопривреде и руралног развоја. Овај акциони план ће, између осталог, укључити развој одговарајућих административних капацитета, процене потребних ресурса, као и развој Система интегрисаног управљања и контроле за припрему управљања и контроле плаћања у пољопривреди.
- Република Србија треба да поднесе захтев за поверавање послова спровођења буџета Инструмента за претприступну помоћ у области руралног развоја (*IPARD II*), у складу са одредбама Сprovedбене уредбе Комисије 447/2014/EУ.¹

Акциони план за пољопривреду и рурални развој, као мерило за отварање овог поглавља, усвојен је на седници Владе 18. октобра 2018. године и званично упућен председавајућем Савета Европске уније 1. новембра 2018. године.

¹Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014 of 2 May 2014 on the specific rules for implementing Regulation (EU) No 231/2014 of the European Parliament and of the Council establishing an Instrument for Pre-accession assistance (IPA II)

Када је у питању испуњавање другог мерила за отварање поглавља, Влада је на седници одржаној 4. маја 2018. године донела Закључак о усвајању Финансијског споразума између Владе Републике Србије и Европске комисије, која поступа за и у име Европске уније, за ИПАРД II помоћ за пољопривреду и рурални развој у оквиру инструмента за претприступну помоћ ИПА II. Финансијски споразум је ступио на снагу 12. јуна 2018. године. Измена Финансијског споразума потписана је 1. октобра 2020. године, а ступила је на снагу 17. новембра 2020 године.

Европска комисија је оценила да су испуњена оба мерила и у складу с тим 11. фебруара 2019. године упутила Одбору за проширење Савета Европске уније (*COELA*) Извештај о испуњености мерила за отварање (*OVAR*) на разматрање.

Одлуком Европске комисије од 9. марта 2022. године, усвојен је ИПАРД III програм Републике Србије за период 2021 – 2027. године. Влада је на седници одржаној 29. јуна 2023. године усвојила Предлог закона о потврђивању Секторског споразума између Владе Републике Србије и Европске комисије о механизмима примене финансијске помоћи Уније Републици Србији у оквиру Инструмента за претприступну помоћ у области подршке програма руралног развоја (ИПАРД III) и упутила га Народној скупштини.

Поглавље 12 Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна политика

Извештај о скринингу је усвојен и утврђена су три мерила за отварање преговора у овом поглављу, у писму председавајућег упућеном Републици Србији 20. јануара 2017. године:

- Република Србија треба да усвоји законодавни оквир који је у складу са правним тековинама Европске уније и који ће омогућити потпуно преношење правних тековина обухваћеним овим поглављем у домаће законодавство и чије би одредбе јасно одредиле надлежност институција, поготово када су у питању контролна тела.
- Република Србија треба Комисији да представи националну стратегију, са пратећим акционим планом са конкретним роковима, који би служио као темељ за преношење, имплементацију и примену правних тековина Европске уније у овом поглављу која би укључила планове за успостављање потребних административних капацитета, као и процену потребних финансијских ресурса. Посебну пажњу је потребно посветити детаљном акционом плану за контролу и искорењивање класичне куге свиња код домаћих и дивљих свиња након престанка вакцинације.

- Република Србија треба Комисији да представи класификацију свих прехранбених објеката и објеката за третирање споредних производа животињског порекла у складу са правним тековинама Европске уније. Класификација ће служити као основ за будући Национални програм за унапређење прехранбених објеката и објеката за третирање споредних производа животињског порекла.

Надлежне институције за Поглавље 12 дефинисале су листу од 16 закона који ће представљати законодавни оквир за наведено поглавље. Током 2021. и 2022. године одређен број закона односно нацрта закона, достављен је Европској комисији на коментаре. Настављен је рад на испуњавању мерила.

У оквиру испуњавања другог мерила, Европска комисија се 29. марта 2022. године изјаснила да је текст другог Нацрта Стратегије са Акционим планом и Кризним планом задовољавајући у датом моменту и оставила могућност достављања додатних коментара. Стратегију са Акционим планом и Кризним планом је могуће усвојити тек када буде испуњено Мерило 1.

Када је реч о испуњавању трећег мерила, процес класификације објеката у надлежности МПШВ је завршен. Након завршетка процеса класификације свих прехранбених објеката и свих објеката за третирање споредних производа животињског порекла (објеката у надлежности МПШВ), надлежне службе врше редован мониторинг и контролу у циљу одржавања достигнутог нивоа усаглашености. У току је размена информација између МПШВ и МЗ о статусу категоризације објеката у надлежности МЗ.

Поглавље 13 Рибарство (отворено)

На осмом састанку Међувладине конференције, која је одржана 25. јуна 2018. године у Луксембургу, отворени су преговори у овом поглављу.

Наведено је једно мерило за затварање преговора у овом поглављу:

- Република Србија треба да изради акциони план који ће обезбедити потпуну усаглашеност са законодавством Европске уније до датума приступања; посебно у погледу организације тржишта, аквакултуре, прикупљања података и мера контроле против илегалног, непријављеног и нерегулисаног риболова.

Република Србија нема излаз на море, морске рибњаке, нити поморске бродове који плове под њеном заставом. Усвајање правних тековина Европске уније у оквиру овог поглавља је тиме олакшано и углавном се састоји од усвајања регулативе која се односи на уређивање промета производа рибарства на тржишту.

У току је израда Акционог плана који ће обезбедити потпуну усаглашеност са законодавством Европске уније до датума приступања.

Поглавље 22 Регионална политика и координација структурних инструмената

У Извештају о скринингу се наводи да је законодавство Републике Србије делимично усклађено са правним тековинама Европске уније у оквиру овог поглавља. Потребно је одредити институције, унапредити капацитете и ускладити систем управљања са правним оквиром који одређује примену Европских структурних и инвестиционих фондова. Такође, потребно је успоставити ефикасни систем финансијског управљања и надзора који захтевају Европски структурни и инвестициони фондови. Председавајући Савета Европске уније је обавестио 11. фебруара 2016. године да је за отварање преговора у овом поглављу предвиђено једно мерило:

- Детаљан акциони план, са временским распоредом, који поставља јасне циљеве и временске оквире како би се испунили услови који проистичу из Кохезионе политике Европске уније.

Дана 4. априла 2019. године усвојен је Акциони план за испуњавање услова из области кохезионе политике Европске уније. Европска комисија је 24. септембра 2019. године представила Извештај о испуњености мерила за отварање (*OBAR*) представницима држава чланица у Одбору за проширење (*COELA*) и расправа је у току.

Дана 28. јуна 2023. године започео је процес консултација о Нацрту закона о успостављању и функционисању система за управљање кохезионом политиком. Циљ овог закона је припрема система за управљање и контролу спровођења кохезионе политике Европске уније, као и утврђивања поступка за припрему релевантних докумената у складу са циљевима кохезионе политике и обавезама Републике Србије преузетим у процесу приступања Европској унији.

Поглавље 33 Финансијске и буџетске одредбе (отворено)

На осмом састанку Међувладине конференције, која је одржана 25. јуна 2018. године у Луксембургу, отворени су преговори у овом поглављу.

Наведено је једно мерило за затварање овог поглавља:

- Република Србија треба да повећа административни капацитет, што укључује успостављање координационе структуре; и да у том циљу усвоји акциони план, ради успешне израде и увођења процедуралних правила, како би се осигурало да

ће, од дана приступања, бити у стању да правилно израчунава, прогнозира, обрачунава, прикупља, плаћа, контролише и извештава Европску унију о сопственим средствима у складу са правним тековинама Европске уније.

У августу 2018. године, Европска комисија доставила је Упитник који се односи на способност Републике Србије да испуни административне услове у области сопствених средстава Европске уније. Упућивање и анализа Упитника представљају прву фазу у процени административних капацитета, која ће бити допуњена пружањем техничке помоћи за све основне изворе сопствених средстава од стране Европске комисије. У складу са задатим роком, Упитник је попуњен и 15. јануара 2019. године достављен Европској комисији. Европска комисија, Генерални директорат за буџет, ће пружити Републици Србији техничку помоћ у вези са испуњавањем мерила за затварање овог поглавља.

Кластер 6 Спољни односи

Кластер 6 Спољни односи чине поглавља 30 Економски односи са иностранством и 31 Спољна, безбедносна и одбрамбена политика.

Од два поглавља у овом кластеру, једно је отворено, док за друго још увек није представљен Извештај о скринингу.

ОТВОРЕНА ПОГЛАВЉА	УСВАЈАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О СКРИНИНГУ
ПГ 30 Економски односи са иностранством	ПГ 31 Спољна, безбедносна и одбрамбена политика

Поглавље 30 Економски односи са иностранством (отворено)

На седмом састанку Међувладине конференције, која је одржана 11. децембра 2017. године, отворени су преговори у овом поглављу. Наведена су два мерила за затварање преговора у овом поглављу:

- Република Србија треба да приступи Светској трговинској организацији и обезбеди напредак у погледу усклађивања са позицијама Европске уније у оквиру Светске трговинске организације.
- Република Србија треба да представи Европској комисији Акциони план за преостале припреме у погледу усклађивања законодавства, усклађивања међународних споразума са правним тековинама Европске уније и побољшања административних и контролних капацитета ради обезбеђивања пуне примене и

спровођења правних тековина Европске уније у овом поглављу до дана приступања.

Нацрт акционог плана за усклађивање са правним тековинама Европске уније у области Поглавља 30 упућен је Европској комисији 9. октобра 2019. године. Европска комисија је 6. децембра 2019. године доставила опште коментаре на Нацрт акционог плана. Други Нацрт акционог плана, који је ажуриран у складу са претходно примљеним коментарима Европске комисије, упућен је 8. септембра 2020. године Европској комисији на неформалне консултације. Европска комисија је доставила коментаре на други Нацрт акционог плана 26. јануара 2021. године. Преговарачка група је обавила додатне консултације са Европском комисијом у погледу Акционог плана, у циљу разјашњења коментара Европске комисије. Дана 7. марта 2023. године одржан је састанак представника Министарства унутрашње и спољне трговине, Европске комисије и Делегације Европске уније у Републици Србији, на коме је договорено да се Европској комисији достави листа планираних активности за окончање процеса приступања Републике Србије Светској трговинској организацији (СТО). Листа планираних активности за приступање СТО је припремљена и достављена Европској комисији 24. марта 2023. године.

Консултативни састанци представника релевантних министарстава са представницима Европске комисије у вези са одлукама о ограничењу извоза као и другим мерама које су имале утицаја на неометан проток робе, одржани су 18. маја 2022. године, 28. јуна 2022. године, 30. септембра 2022. године, 18. јануара 2023. године, 2. марта 2023. године и 11. маја 2023. године.

Поглавље 31 Спољна, безбедносна и одбрамбена политика

Одбор за проширење (*COELA*) још увек није усвојио Извештај о скринингу за ово поглавље. За један број чланица Европске уније (Република Литванија, Република Естонија, Република Летонија, Република Пољска) најзначајније питање остаје питање усклађивања Републике Србије за изјавама и декларацијама Европске уније на пољу Заједничке спољне и безбедносне политике.

Без обзира на динамику отварања поглавља, што је у крајњој линији предмет одлуке Европске уније и њених држава чланица, Република Србија предузима све неопходне активности у оквиру Поглавља 31 као да је већ отворено. То се односи на политичке консултације (политички дијалог), стварање оквира учешће цивила у мисијама управљања кризама, значајан војни допринос мултинационалним мисијама и операцијама под окриљем Европске уније и Уједињених нација, припреме и учешће у најзначајнијим међународним контролним аранжманима.

Поглавља изван кластера

Поглавље 35 Остала питања (отворено)

Преговори у овом поглављу отворени су на састанку Међувладине конференције 14. децембра 2015. године. Поглавље 35 Остала питања није замена за Дијалог о нормализацији односа између Београда и Приштине, већ ће се у оквиру овог поглавља вршити мониторинг примене договореног и напредак у овом поглављу зависиће управо од напретка у самом Дијалогу. Такође, прелазним мерилима се не смеју унапред одређивати исходи споразума и договора и не смеју да садрже теме које нису договорене током самог Дијалога. Република Србија није била у обавези да преда преговарачку позицију, већ је то учинила само Европска унија. Преговарачком позицијом Европске уније нису била предвиђена мерила за отварање, већ само прелазна мерила. Извештавање о испуњености прелазних мерила ће се обављати два пута годишње. Одлучено је да ће извештавање бити у усменој форми. У претходном периоду најављена је могућност ревизије кључних докумената у оквиру овог поглавља, пре свега Заједничке позиције Европске уније, у складу са чиме ће Република Србија наставити да буде конструктивна и посвећена дијалогу, штитећи сопствене интересе.

***

Током приступних преговора Република Србија ће тражити прелазне периоде за оне секторе у којима, у тренутку приступања Европској унији, неће постојати могућност за њихово потпуно усклађивање и потпуну примену обавеза које чланство у Европској унији доноси. Ти периоди ће бити ограничени у погледу трајања и обима и праћени планом са јасно одређеним фазама за достизање потпуне примене обавеза из чланства.

Битно је нагласити да успех у преговорима није пропорционалан броју договорених прелазних периода. Велики број прелазних периода може да значи и да држава није најбоље припремљена за чланство у Европској унији. Успех у преговорима се мери тиме што је држава обезбедила прелазне периоде тамо где је то заиста неопходно, а да је при том успела у току преговора да се прилагоди захтевима које доноси чланство у Европској унији, уз оптимални однос трошкова и добити уласка у Европску унију.

Република Србија ће настојати у приступним преговорима да осигура да њен политички, економски и финансијски положај као чланице Европске уније буде у сразмери са другим чланицама Европске уније сличне величине, што је представљено Уводном изјавом Републике Србије на Међувладиној конференцији о приступању Републике Србије Европској унији.

IV Остварена сарадња, начела јавности и укључивања

У процесу преговора о приступању у највећој могућој мери примењује се начело јавности и укључивања што већег броја актера. У том смислу остварена је сарадња са Народном скупштином Републике Србије, кроз редовно извештавање надлежног одбора Народне скупштине Републике Србије о процесу приступања Европској унији, а на основу обавеза које проистичу из Резолуције Народне скупштине о улози Народне скупштине и начелима у преговорима о приступању Републике Србије Европској унији. Важну платформу за комуникацију и сарадњу са цивилним друштвом представља Национални конвент о Европској унији, који је развило цивилно друштво и који је успостављен у сарадњи са Народном скупштином и Одбором за европске интеграције.

На седници Одбора за европске интеграције Народне скупштине, одржаној 29. марта 2023. године, на коме је учествовала министарка за европске интеграције др Тања Мишчевић, представљен је Извештај о преговорима о приступању Републике Србије Европској унији током председавања Чешке Републике (јул – децембар 2022. године), који је поднела Влада. Такође, представљени су и Извештај о спровођењу Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА), за треће тромесечје 2022. године и Извештаја о спровођењу Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА), за четврто тромесечје 2022. године, који је Влада донела на седници одржаној 23. марта 2023. године.

Током извештајног периода настављена је сарадња са организацијама цивилног друштва. Министарка за европске интеграције др Тања Мишчевић учествовала је на бројним скуповима у организацији Националног конвента о Европској унији, као и појединачних организација цивилног друштва.

Министарство за европске интеграције расписало је 30. марта 2023. године јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката организација цивилног друштва у области информисања о Европској унији.